

матеріальному становищу, бути конкурентноспособним на ринку праці, мобільним в сучасному полікультурному і багатомовному світі.

Література

1 Кашлев, С. С. Інтерактивні методи навчання / С.С. Кашлев. – Мінськ: ТетраСистемс, 2011. – 222 с.

2 Китайгородська, Г. А. Інновації в освіті – дань моді чи вимоги часу / Г. А. Китайгородська // Іноземні мови в школі. – 2009. – № 2.

3 Косинець, А. Н. Інноваційна освіта – головний ресурс конкурентноспособної економіки держави / А. Н. Косинець // Радянська Білорусія. – 2007. – 30 жовтня. – С. 11-14.

*Дудар Олена Володимирівна,
Тернопільський національний економічний університет*

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

На основі вимог до рівня опанування майбутніми фахівцями професійно орієнтованою іноземною мовою перед викладачами немовних вишів стоїть завдання результативного використання сучасних дидактичних методів, зокрема практики інтегрованого навчання. Словник методичних термінів тлумачить інтегроване навчання як те, що заперечує поділ знань з окремих дисциплін і пов'язане з цілісним сприйняттям світу [1]. Адже лише комплексний підхід до вивчення академічних предметів є ефективним для майбутнього високопрофесійного спеціаліста.

Поштовхом для обговорення переваг використання інтегрованого підходу у викладанні іноземних мов спеціального вжитку у вищій професійній школі стали дослідження Д. Брінтона, М. Шоу та М. Уесха «Навчання другої мови через зміст дисципліни» та ряду вчених, як-от: Р. Джонсон, С. Волкер, Дж. Керпер, Д. Койл. Серед вітчизняних науковців проблему інтегрованого навчання вивчали Корнєва З.М., Ножовнік О.М., Тернопольський О.Б. та ін. Так на думку проф. Тернопольського: «Навчання іноземної мови (ІМ) через зміст спеціальних дисциплін (*content based second language instruction*), змістовномовна інтеграція у навчанні (*CLIL – Content and Language Integrated Learning*) та іншомовне занурення (*immersion*) є провідними і найефективнішими напрямками оптимізації та інтенсифікації оволодіння студентами ІМ для професійних цілей» [2].

Під терміном навчання іноземної мови через зміст спеціальних дисциплін розуміємо поєднання певного змісту дисциплін з цілями навчання іноземної мови. Такий підхід забезпечує паралельне засвоєння знань з певної фахової дисципліни, а також мовленнєвих навичок і вмінь, пов'язаних з мовою, що вивчається, та зі спілкуванням нею. Мета викладача у рамках методу –

моделювання фахової діяльності з використанням не рідної, а іноземної мови. Тому мозкові штурми, дискусії з професійних питань, презентації та проекти за фахом, обговорення кейсів є основними видами навчальної діяльності. За Д. Койл, змістомовна інтеграція у навчанні – це будь-яке навчання іноземній мові, де засобом викладання та засвоєння учнями/студентами позамовного змісту є іноземна мова [3]. Описані вище методи об'єднуються поняттям інтегрованого навчання на підставі інтеграції мови і змісту.

Специфічним типом інтегрованого є навчання іноземної мови через занурення. Практика набула поширення після успіху у 60-70 роках ХХ ст. «канадського занурення» та стала провідною в багатьох розвинених країнах [2]. Будь-яка програма навчання іноземної мови через занурення базується на викладанні дисциплін не рідною, а іноземною мовою. Зауважимо, що навчання мови через зміст в основному проводиться на заняттях з іноземної мови, а метод іншомовного занурення має місце при викладанні фахової дисципліни іноземною мовою та потребує ґрунтовних знань аудиторії.

Детальне вивчення нових підходів до вивчення іноземної мови дозволило О.Б. Тарнопольському окреслити їх переваги. По-перше, при інтегрованому навчанні увага і студентів, і викладачів розподілена між змістом фахової дисципліни та мовою з певним пріоритетом змісту. Як результат: навички та вміння спілкування іноземною мовою формуються та розвиваються мимовільно, як продукт екстралінгвістичної діяльності. Відповідно процес оволодіння іншомовною мовною комунікацією стає ефективнішим. По-друге, в інтегрованому навчанні неможливо розділити навчання мови і майбутньої спеціальності. При цьому іноземна мова стає майже фаховою дисципліною [2].

Використання традиційних методів професійно орієнтованого навчання іноземній мові сконцентровує свою увагу на мові, де зміст спеціальності є лише навчальним фоном. Навчання ж через зміст рівномірно розподіляє фокус між змістом та особливостями фахової мови, при цьому предметний зміст визначає добір лінгвістичного матеріалу.

Безперечно, доцільним є поступове впровадження концепцій інтегрованого навчання при вивченні іноземної мови для спеціальних цілей у немовних вишах. На початковому етапі (1 курс) – навчання іноземній мові через зміст спеціальних дисциплін, змістомовна інтеграція, на середньому етапі (2 курс) – поєднання змістового матеріалу з частковим іншомовним зануренням та на старших курсах – повне іншомовне занурення. Запропонована система навчального процесу дозволить підвищити мотивацію студента до вивчення іноземної мови та, як результат, підготувати висококваліфікованого фахівця, здатного до швидкої соціальної адаптації.

Література

1. Азимов Э.Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – Москва, – 2009. – 448 с.

2. Тарнопольський О.Б. Навчання через зміст, змістомовна інтеграція та іншомовне занурення у викладанні іноземних мов для професійних цілей у